

Biography of Marcel Janco - From Cabaret Voltaire to Ein Hod

מספרים על הצייר והאדריכל מרסל ינקו

מרסל ינקו 1895-1984

לאחר שהות ארוכה בפריס ובציריך בה היה מרסל ינקו הרוח החיה במהפכת הדאדא של 1916 חזר ינקו לארץ מוצאו רומניה שם זכה למלא תפקיד נכבד בחיי האמנות בתקופה שבין שתי מלחמות העולם. ינקו ייסד כתב עת לענייני אמנות וספרות והיה לנושא דברה של אמנות האוונגארד ברומניה. כאמן עסק ינקו באדריכלות וביצור (ינקו בדומה לל'ה, מונדריאן ודילוני - למד ארכיטקטורה לפני היותו צייר). לרוע המזל, מרבית התמונות שצייר בתקופה זו אבדו, אולם המעט שנותר מעיד על תקופה רוגעת ובשלה באמנותו - שלווה המוצאת ביטויה בציורי טבע דומם מוקפדים ורזי הומור ועצמה - הרמוניה גאומטרית המבטאת את התבונה במנוחה אך לא בתרדמתה. אידיליה זו באה לקיצה המר עם פרוץ מלחמת העולם השנייה וינקו נמלט לארץ ישראל.

נקודות הציון החשובות בקורות חייו מחלקות את פועלו האמנותי והאישי לשתי תקופות עיקריות: מחצית החיים שבה צייר ויצר באירופה, הקים את תנועת הדאדא והוביל את הציור המופשט האירופי ומחצית החיים שבה קבע ביתו בישראל והשתלב במרחב התרבותי והאמנותי שלה.

ב-1895 נולד בבוקרשט, רומניה כבן הבכור מבין שלושת ילדיהם של הסוחר המבוסס הרמן צבי ינקו ושל רחל לבית יוסטר. מרסל ינקו מתחיל לרשום כבר בגיל צעיר (בבית הספר הוא ממלא את מחברותיו ברישומים) ועד מהרה מקדיש עצמו לציור. אביו, הסוחר הטרוד, מודאג מנטייתו האמנותית של בנו ואילו אמו, מוסיקאית מחוננת, מעודדת אותו.

בין השנים 1910 - 1914 לומד ינקו הצעיר אצל הצייר והקריקטוריסט יוסף איסר, מידידו של דיראן. ינקו משתתף במוסף האוונגארדי לספרות ואמנות "סימבולול" Simbolul אשר קיבץ סביבו את השכבה הצעירה והמתקדמת של אמני רומניה ומציג עבודותיו ב"סאלונים" המוכרים של בוקרשט.

ב-1915 לומד ינקו ארכיטקטורה בבית הספר הפוליטכני בציריך, קושר את קשריו הראשונים עם אמנים וסופרים אירופאים, פוגש את ז'אן ארפ ומתקרב אל טריסטן טצארה, הסטודנט לפילוסופיה, בן ארצו.

ערב אחד ב-1916, בקבארט קטן שטוף מוסיקה, מעוררת קבוצת אנשים רעשנית ורבגונית את תשומת ליבו. הוא פוגש את הוגו באל ואת אמי הנינגס - בעלי המקום. לבקשתם הוא מבטיח להביא את ידידיו, כדי להציג מיצירותיהם וכדי לקחת חלק בתכניות הספרותיות של הקבארט. המועדון, שזוכה אותה שעה לשמו "קבארט וולטיר" Cabaret Voltaire, מארח ערב ציירים, משוררים, סופרים וקהל מגוון הבא על מנת להאזין לקונצרטים, להרצאות, לגילויי דעת, לקריאת שירה ועל מנת לחזות בבאלט ובתיאטרון מודרני חדש. הקורות מכוסים ביצירותיהם החדשות ביותר של מודיליאני, פראמפוליני, פיזום, פיקאסו, דה-קיריקו, ארפ, מוסקורדלי, ינקו, סלודקי, טויבר וסיגל. שם גם מתפרסמת הגרסה הראשונה של "הרפתקתו השמימית הראשונה של מר אנטי-פירץ" - שירו של טריסטן טצארה המלווה בחיתוכי עץ צבעוניים מעשה ידי ינקו.

ד א ד א - הוא השם שנבחר על ידי קבוצת המייסדים הקטנה, אחר צהרים אחד בבית קפה על שפת האגם בציריך, לכנות בו את התנועה המהפכנית החדשה.

ב-1917 ינקו מתחיל את ניסוייו בפיסול, בקולאג' ובתבליטים, תוך חיפוש אחר הקשר בין הארכיטקטורה והאמנות המופשטת. הוא מציג בתערוכה עם ז'אן ארפ בגלריה וולפסברג. בשנה זו רואות אור שלוש החוברות הראשונות של הקובץ "דאדא", בעזרת טצארה ובשיתוף פעולה בין-לאומי עם משוררים ואמנים שונים.

לקראת סוף השנה מייסדים ינקו וחבריו את הגלריה "דאדא" שבה ממשיכים אמני "קבארט וולטיר" במיצגים, הפגנות, תערוכות והפצת גילויי דעת ספרותיים.

ב-1918 רואה אור בציריך, המוסף "אמנים מתקדמים". ינקו מייסד את קבוצת האמנות "החיים החדשים" *Leben Das Neue* בבאזל עם ארפ, באומן, ג'אקומטי, לוטי, טויבר ומוראך. תערוכות של הקבוצה נערכות בעריה הגדולות של שוויצריה; גם ההפגנות, ההרצאות ומופעי התיאטרון נמשכים.

ב-1919 מציג ינקו תערוכה של תבליטים בגבס, המשתלבים עם הכתלים, במוזיאון "קונסטגורבה" *Kunstgewerbe* בציריך.

ב-1920 הסוריאליזם - יורשו של דאדא - נוצר בפאריז. ינקו מתנגד לתנועה משום נטיותיה להפריז בהדגשת ערכים ספרותיים, אשר מאיימים, לדעתו, על השגי הניסויים של דאדא באמנות המופשטת.

ב-1922 ינקו מנתק סופית את קשריו עם הסוריאליזם ושב להתגורר ברומניה. מציג תערוכה ראשונה בביתן האמנות *d'Art Maison* בבוקרשט.

ב-1923 ינקו מייסד את "קונטימפורנול" *Contimporanul* - תנועת האמנות המודרניסטית הראשונה בבוקרשט, ויחד עם המשורר יון ויניאה וז'אק קוסטין הוא מוציא לאור קובץ באותו שם במטרה לעורר את חיי הרוח והאמנות ברומניה ולעקוב אחר ההתפתחויות בשדה האמנות בעולם הרחב.

בין השנים 1924 - 1930 מציג ינקו מעבודותיו בתצוגות שנתיים של אמני "קונטימפורנול", בהשתתפות ארפ, בראנקוסי, קלה, טויבר, שוויטרס, ריכטר, בראונר, אגלינג, סוקה, ווגנה, בוכולץ - ידידי דאדא וחברי הקבוצה המקומית. בשנים אלו ינקו פעיל בתור ארדיכל; מתכנן את הבנינים המודרניסטים הראשונים ברומניה, בשיתוף פעולה עם אחיו ז'יל.

ב-1931 שתיים מיצירותיו של ינקו מוצגות בתערוכה קבוצתית של אמנות מופשטת בפאריז - "1940" - בגלריה רנסאנס היוקרתית.

בין השנים 1932 - 1939 מציג ינקו מידי שנה בתערוכות יחיד או עם הפסלת מ. פטראסקו ורוכש לעצמו שם של צייר עולמי מוביל בסגנון המופשט - מרבית מיצירותיו מתקופה זו אוכדות עם פרוץ המלחמה.

ב-1940 פליט מלחמה. מהגר לארץ ישראל.

בין השנים 1941 - 1947 ינקו מתישב בתל אביב, מלמד אמנות, בהדגשת המגמה המודרניסטית. תערוכה מקיפה ראשונה שלו מוצגת ב-1942 במוזיאון תל-אביב.

ב-1948 תערוכה שנייה של ינקו במוזיאון תל אביב. יחד עם נציגיה המובהקים של האמנות המתקדמת בישראל, הוא מייסד את קבוצת "אופקים חדשים", המהווה כוח מכריע בחיי האמנות בישראל בתצוגותיה השנתיות.

ב-1950 ינקו מציג בתערוכת יחיד בגלריה פייגל בניו-יורק.

ב-1951 ינקו זוכה בפרס דיזנגוף, מטעם עיריית תל אביב.

ב-1952 ינקו נוטל חלק בביתן הישראלי בבינאלה של ונציה.

ב-1953 בהרי הכרמל באיזור הכפר ערבי עין חוד שתושביו הערביים ברחו ממנו במהלך מלחמת העצמאות ואדמותיו הופקעו, מייסד ינקו את מושבת האמנים **עין חוד** במגמה לעודד את ההתעוררות האמנותית בישראל ועל מנת לטפח את האיחוד בין האמנויות לחיי החברה. ינקו מתחיל להורות בסמינר "אורנים" של תנועת הקבוצים, על יד חיפה, בו הוא מייסד את בית הספר לאמנות.

ב-1954 ינקו משתתף בתערוכת דאדא בגלריה סידיני ג'אניס בניו-יורק.

ב-1957 ינקו מארגן את הביתן הישראלי בסאן פאולו. עורך מסע ביבשת האמריקאית ובאירופה. משתתף בתערוכת דאדא בגלריה de l'Institut בפאריז.

ב-1958 ינקו זוכה בפרס מטעם ההסתדרות. משתתף בתערוכות דאדא ברחבי אירופה עם ארפ, דה קיריקו, דיקס, דישאמפ, אגלינג, ארנסט, ג'ורג' גרוס, מאן ריי, ריכטר, שוויטסרס ופיקביה. משתתף בתערוכת "50 שנה של אמנות מופשטת" בגלריה Creuze בפאריז.

ב-1959 תערוכה רטרוספקטיבית של ינקו בביתן הלנה רובינשטיין, מוזיאון תל אביב.

ב-1961 תערוכה אישית של ינקו בגלריה שווארץ, מילאנו.

ב-1963 תערוכה אישית של ינקו בפאריז.

ב-1967 ינקו זוכה בפרס ישראל לציור.

ב-1972 תערוכה רטרוספקטיבית של ינקו מתחילת הדאדא ועד לתקופת עין הוד מוצגת במוזיאון תל אביב.

ב-1983 נפתח מוזיאון ינקו דאדא בעין הוד ובו תצוגת קבע של עבודותיו של ינקו.

ב-1984 ינקו נפטר בביתו בעין הוד.

על מרסל ינקו ועבודתו - תחילת הדרך: דאדא וקברט וולטייר

מ.ל. מנדלסון על מרסל ינקו, אלבום רטרוספקטיבי בהוצאת מסדה 1963 תשכ"ג - תרגום מאנגלית לעברית ע"י ו. שווארץ

כלמעלה מארבעים שנה חלפו מאז נטל מרסל ינקו חלק בייסודה של אחת מתנועות המפתח באמנות המודרנית, היא תנועת דאדא. מאז, נאמן לטבעו "החלוצי", פעל ינקו ונתן ביטוי לתקופתו, ער ומצוי תמיד אצל תנועות האמנות הבולטות של המאה שלנו - האמנות המופשטת, האקספרסיוניזם, הסוריאליזם. כמספר יוצרים נאורים בדורו, שאף לקרב את האמנות לארכיטקטורה, וחתר לאותה אמנות שלמה בה ימצאו הציור, הפיסול, הארכיטקטורה והמוסיקה את מקומם ביצירה אחת, שתהווה את הסינתזה של כולן. תחילה בשווייץ, אחר כך בצרפת, ברומניה ובישראל נאבק ינקו למען אמנות חופשית יותר, טהורה יותר, ספונטנית וטבעית יותר, שתבטא את חיות האדם באתגר הקיום ובאתגר מעשה היצירה.

אין קשה מלהשיג את הפשטות ומלשמור ולקיים את האותנטיות של המבצע היצירתי. דחף איתנים לעבר שני ערכים אלה של האמנות היווה, ללא ספק, את הגורם המכריע במהפכת דאדא ב-1916 בציריך, בה היה ינקו, עם חבריו, הרוח החיה. עדים לעולם מגוון - הנתון למרמס ביד שכבה בורגנית מסתיידת, טרף להרסנות פראית ואטומה - ייסדו האמיצים והמוכשרים שבצעירים בעלי שאר הרוח את תנועת דאדא, ובכך פתחו אולי פתח לחופשית שבאמנויות כל הזמנים, שהטביעה את חותמה על יצירותיהם של מרבית גדולי האמנות בזמננו, ואשר השפעתה על אמנות הדור הצעיר טרם פגה (ניאו דאדא בניו יורק, דיביפה, בורי, פולוק). חלוצים אמיצים אלה היו צעירים יוצאי ארצות שונות - טריסטן טצארה, ז'אן ארפ, מרסל ינקו, האנס ריכטר, ריכרד הילזנבק והוגו באל שב-1916, ב"קברט וולטייר" בציריך, הכריזו מלחמה על המלחמה, והצהירו על הקמת תנועת דאדא.

דאדא מדגיש את עצם חיות האדם לעומת המכונה, לעומת האמנויות האקדמית והמוזיאונית, לעומת המסחר (וסחר האמנות בפרט), לעומת המעמדות המתורבתים, השולטים, חדורי שביעות רצון מעצמם. מעל לכל חיפשו הם את הביטוי הספונטאני והכן, את הטבעי והנועז ביותר, ותהא הצורה שתתקבל אשר תהיה. לכן חשו מעין קירבה סמויה לעמים פרימיטיביים, לילדים ולחולי נפש, אליהם ואל אמנותם, אותה ראו כאותנטית, כמבטאה יותר מאשר האמנות ה"אקדמית", השכלתנית, המקצועית.

אשר לטכניקה, הכריזו על שיקום האומנות באמנות, כדי לשוב ולחדש את הקשר של האמן עם העם ולהתעלות מעל לסנוביות האסתטית. מכאן - שהארכיטקטורה הוכרה כאמנות הפשוטה, הממשית והאוניברסלית ביותר, והם שאפו לשוב ולאחד את כל האמנויות תחת מרותה. לגביהם פסק הציור להיות ציור על כן בלבד: הם ערכו ניסויים בתבליטים, בכתלים ארכיטקטוניים, בציור על זכוכית ובניצול חומרים, שעד כה לא היה להם שימוש באמנות, כגון - שקים, קרעי נייר וגבס.

אולם תנועת דאדא בהחלט לא התגדרה בתחום העיוני בלבד. מעיקרה הייתה מעורה בחיים, מליצת יושר לחיים תוססים, ליצרים, קיצונית בגישה לפוליטיקה וסואנת. בערבי "קברט וולטיר" השמיע ריכרד הילזנבק את שיריו, כשהוא מלווה עצמו בהקשה על תוף רב-ממדים. "שירים בד-בבדיים" (סימולטניים) בשלוש שפות ובעלי תוכן שונה דוקלמו על ידי משוררי דאדא, וריקודים כושיים במסכות ותלבושות, מעשה ידי ינקו, הוצגו בפני הקהל בהתלהבות רבה. כוונתם הייתה לזעזע תוך כדי שעשוע, להזכיר לעולם את שגעונו שלו - תוך כדי פתיחת פתח ליצירה אמיתית יותר.

הם פרסמו גם כתבי עת. תחילה "קברט וולטיר", שיצא ב-1916, אחר כך - "דאדא" (1-5) בשנים 1917-1919. בחוברות אלה הובאו יצירות משל קנדינסקי, גיום אפולינר, פיקאסו, מודיליאני, פיקאביה, והפוטוריסטים - מרינטי וג'אקומטי, אשר תרמו מיצירותיהם כמות סולידריות. גם המייסדים עצמם פרסמו את יצירותיהם המקוריות, ביניהן: שירו הארוך של טריסטן טצארה "הרפתקתו השמימית הראשונה של מר אנט-פריץ", שעוטה בחיתוכי עץ צבעוניים של ינקו; חיתוכי עץ של ארפ - מקוריים וקלאסיים כאחד: שירים של הילזנבק ובאל ורישומים של פיקאביה. כן אורגנו תערוכות - ראשונה בהן ב"קברט וולטיר", אחר כך בגלריה "דאדא" ובגלריה לאמנות חדישה Neue Kunst.

תנועת דאדא בציריך פעלה רבות, בהיותה קבוצה בונה, שכל הסתערויות ההרס שלה לא באו אלא כדי ליצור משהו טוב יותר. באותה התקופה המציא ז'אן ארפ את הצורות הביאומורפיות - "צורניות נעות" - המופשטות, אך עם זאת רוויות הן חום וחיות, ולעתים אף קורטוב הומור משובה. האנס ריכטר יצר סדרות של תמונות "מופשטות סימולטניות", שמאוחר יותר הובילו אל הסרט המופשט. אגלינג, הנורווגי המגודל והשקט, שהצטרף לחבורה ב-1917, ניסה אף הוא את כוחו בתנועה טהורה שנרשמה על סרט. מרסל ינקו הביא לידי שלימות את צורת התבליט המצויר בגבס, כשהוא מבצע בכך סידרת יצירות, שהן מן היפות באותה התקופה, ואשר חברו לאמנות - ארפ - העריצן במיוחד.

חלקו של ינקו בתנועה זו היה רב-צדדי ומרכזי. ב-1915 הגיע לציריך מרומניה ארץ מולדתו, כדי ללמוד ארכיטקטורה (בה עסק, לאחר מכן, במשך שנים רבות). מלכתחילה חש משיכה אל תנועת האמנות החדשה, והתחבר במהרה עם ארפ, טצארה, ומאוחר יותר עם באל, ריכטר והילזנבק. שוקק חיים ומחונן, היה ינקו אחד הכוחות המניעים של תנועת דאדא; לא חלף זמן רב והוא היה לתיאורטיקן שלה, למורה ולמטיפה וכן לעורך גילויי הדעת של התנועה. באחד מגילויי דעת אלה, מאותה תקופה, מסכם הוא בקצרה את קווי היסוד של תנועת דאדא, מנקודת ראות קונסטרוקטיבית (שהייתה נקודת ראותו של ינקו אז, ולה הוא נאמן עד היום):

1. האמנות המופשטת היא אמנות האחוזה.
2. כדי למצוא את הדרך המחזירה אל החיים, על האמן להיות אומן ומומחה במלאכתו.

על מרסל ינקו ועבודתו - ציור מופשט באירופה שבין המלחמות

מרסל ינקו מאת מ.ל. מנדלסון, אלבום טרנספקטיבי בהוצאת מסדה 1963 תשכ"ג - תרגום מאנגלית לעברית ע"י ו. שווארץ

אנדרה ברטון דימה פעם את תנועת דאדא לצומת מסילות ברזל, בה נפגשות לרגע קט רכבות שיצאו ממקומות שונים, על מנת להיפרד שנית כשפניהן מועדות לעבר גורלות נפרדים. לאחר המלחמה (1919) התפזרה גם תנועת דאדא בציריך, אך לא עבר זמן רב ובפאריז קם לה יורש - הסוריאלים. מקס ארנסט וארפ נטלו בו חלק, עם ברטון, אראגון, אלואר, סופו וטצארה. אך ינקו, בהכירו כי התנועה מפריזה בהדגשת ערכי ספרות ומתרחקת מן החיים כדי להמריא לעולם החלומות, נפרד מהם והמשיך בדרכו העצמאית.

אותו זמן לא היה ינקו אלא בן 26 שנים, אך יסודות סגנונו האמנותי כבר הונחו, וגיבושו הראשון כאמן כבר הושלם.

ברוחו חש ינקו קירבה לבירת האמנות עוד מימי עלומיו - אף כי שהה בה לראשונה רק בין השנים 1920-1922. הוא חזר לפאריז תכופות גם אחרי 1922, לעתים לחודשים מספר. באופן לא מודע כמעט, ספג את תחושת היחסיות ואנינות האבחנה, בהן נתברכה, ושטה בצמא את אוירתה הסמויה של העיר. גם חברים למערכה, לפי רוחו, רכש לו בפאריז - לזה, לה קורבוזייה ודילוני שאפו כמוהו להגיע למבנה הארכיטקטוני באמנות. התכונות הצורניות שבאמנותו, גמישותו, קלילותו ושמתחת החיים והיצירה שבו - כל אלה הזדככו והתגבשו בתקופת שהותו בפאריז. כיום נראה הדבר כאילו השתייך ינקו מאז ומתמיד לאסכולת פאריז והיווה חלק חיוני בה. עבודות תקופה זו - ביניהן ציורי טבע

דומם (מופשטים למחצה - לפי מיטב המסורת הקוביסטית), נופי פאריז, מראות פנים וחוזן גם יחד - משעשעות ועשויות היטב, ללא יוצא מן הכלל. "גני לוקסמבורג" (עמ' 67) ו"אטלייה לפיסול" (עמ' 65) מייצגות, ללא ספק, את יצירתו של ינקו משנות שהותו בפאריז (אף אם הכרונולוגיה מראה, כי ציורו בתקופת ביקור מאוחר יותר). קלילות קומפוזיציה, דעת והומור, כשהם כרוכים בארוטיקה גלויה וסמויה כאחד, שולטים בהן. פסלי האבן שבסטודיו מחליפים ביניהם מבטי איבה, ואילו המלכות שב"גני לוקסמבורג" (שהיו מכובדות ומעודנות בשעתן) מגרות בעמידתן, ודומה כי עוד רגע ותפתחנה במחול ארוטי. מורגש כאן הלעג לסגנון הקלסיציסטי אקדמאי של תיאורי מלכות או ה"וינוס ממילו" ועם זה מתגלה כוחו החריף והמבודח של החושני, המעניק לתמונות אלו חיוניות. הקומפוזיציה בנויה על קווים מאונכים ארכיטקטוניים "קלאסיים", מגוונים על ידי העוויות ארוטיות. מבחינה היסטורית, הרי יצירות אלו הן התקפה על ערכי האמנות של עולם בורגני, ומשקפות את השקיעה האיטית של אורה חיים מסוים.

מרסל ינקו - ציור שמן - צלחת דגים - 1937

היו אלה ימי אושר חסרי דאגה, בהם לא הניחו בני אירופה למשבר (שסימניו החלו מתגלים באופק, ואשר פרץ לבסוף בסתיו של שנת 1939) להפר את שלוותם. שאננות תור הזהב של שנות העשרים מצאה את ביטויה גם ביצירות ינקו מאותה התקופה. הייתה זאת אמנם תקופה דקדנטית במידת מה, אך גם תקופה של סובלנות, עם שפע רעיונות אסתטיים חדשים. בשנת 1922 חזר ינקו לארץ מוצאו, רומניה, ובה זכה למלא תפקיד נכבד בחיי האמנות בתקופה שבין שתי מלחמות העולם. שנה לאחר שובו ייסד, יחד עם י. ויניאה וי. קוסטין, מאסף לדברי אמנות וספרות בשם "קוונטימפורנול", שהיה לנושא דברה של תנועת האמנות החדשה ברומניה כעשרים שנה. ינקו היה עורכו של המאסף ופרסם בו רישומים, חיתוכי עץ, מאמרים ואף גילויי דעת לא מעטים, אשר שפכו אור על הדינמיות באמנות האוונגארדית, ולא משך ידו מעיסוק זה במשך כל שנות יצירתו בכל ארצות מגוריו. הוא המשיך לצייר ויחד עם זאת רכש לעצמו שם בתור אדריכל הנמנה על האסכולה המודרניסטית. לרוע המזל חסרות לנו רוב יצירותיו מתקופה זו - מקצתן הושמדו ומקצתן מצויות בארצות שמעבר למסך הברזל; אולם המעט שנותר בידינו מעיד על תקופה רוגעת יחסית. אמנם עקבות דאדא והסגנון המופשט ניכרים ביצירתו, אך היא נוטה יותר ויותר לשלווה, המוצאת ביטויה בציורי טבע דומם ומראות נוף אנושיים מאד, המשורטטים ומתוכננים בקפידה, ולעתים רוויים בדיחות הדעת.

אידייליה זו באה לקיצה המר עם פרוץ מלחמת העולם השנייה. הפעם, בניגוד לתגובת דאדא ב 1916 - לא ניתנה לאיש היכולת לעמוד מן הצד ולהתריע נגד המלחמה והעולם נסחף כולו במערבולת הזדונית.

מקורות נוספים:

[מרסל ינקו מאת מ.ל. מנדלסון](#)

[מרסל ינקו - ויקיפדיה](#)

[מרסל ינקו - ציור שמן - צלחת דגים](#)

אם ציוריו של מרסל ינקו קרובים לליבך, נשמח מאוד לקבל ממך אימייל עם פרטים כגון תקופות, סוג העבודות וכד' שמעניינים אותך. ברשותינו יצירות נוספות של הצייר מרסל ינקו שעדיין לא הספקנו להעלות לאתר ונשמח לשלוח לך פרטים לפי בקשתך.

If you like Marcel Janco and his paintings, you are most welcomed to send us an email describing your particular topics of interest such as preferred periods, types etc. We have [more works of the painter Marcel Janco](#) which we haven't yet found the time to upload, and we'll be glad to send you the information you require.